

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის მაგისტრატურის საგანმანათლებლო პროგრამის სტანდარტი

1. დებულების მოქმედების სფერო

ეს დებულება განსაზღვრავს ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტში მაგისტრატურის ფუნქციონირებისა და მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭებისათვის აუცილებელ ზოგად მოთხოვნებს "უმაღლესი განათლების შესახებ" საქართველოს კანონისა და ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის წესდების შესაბამისად.

2. მაგისტრატურის მიზანი

2.1. მაგისტრატურა არის უმაღლესი აკადემიური განათლების მეორე საფეხური, რომელიც მოიცავს სამეცნიერო კვლევის ელემენტებს და მიზნად ისახავს ბაკალავრის შემდგომი დონის სპეციალისტის ან მკვლევრის მომზადებას და კვალიფიკაციის ამაღლებას, ამზადებს პირს მიღებული კვალიფიკაციით მუშაობისათვის, სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობისა და უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებაში პედაგოგიური მოღვაწეობისათვის.

2.2. ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამაგისტრო პროგრამის მიზანია, მისცეს სტუდენტს შესაძლებლობა, შეცვალოს სპეციალობა*, მოახდინოს მის მიერ არჩეულ სფეროში ცოდნის სპეციალიზირება და გამოუმუშაოს მას სამეცნიერო კვლევის ჩვევები. ის იძლევა სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობის, შემდეგ საფეხურზე სწავლის გაგრძელებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების შესაძლებლობას.

3. სამაგისტრო საფეხურზე მიღება

მაგისტრატურაში სწავლის უფლება აქვს ბაკალავრს ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხის მქონე პირს.

4. სამაგისტრო საფეხურზე მიღების პირობები

4.1. სამაგისტრო საფეხურზე ჩარიცხვისთვის აუცილებელია:

- ა) საერთო სამაგისტრო გამოცდის წარმატებით ჩაბარება.
- ბ) ფაკულტეტის/სკოლის მიერ დადგენილი ჩარიცხვის სხვა შესაძლო კომპონენტების შესაბამისობა, მათ შორის შესამაბისი პროგრამით განსაზღვრული შიდასაუნივერსიტეტო გამოცდის (გამოცდების) წარმატებით ჩაბარება.

4.2. ფაკულტეტი/სკოლა ვალდებულია:

- ა) წინასწარ და სრულად გამოაქვეყნოს ჩარიცხვისა და შიდასაუნივერსიტეტო გამოცდის/გამოცდების არსებობის შემთხვევაში რანჟირების წესი და პირობები;
- ბ) შიდასაუნივერსიტეტო გამოცდის/გამოცდების დანიშვნის შემთხვევაში გამოცდის/გამოცდების თარიღამდე მინიმუმ ერთი თვით ადრე გამოაქვეყნოს მაგისტრანტობის კანდიდატის შეფასების კომპონენტები და კრიტერიუმები.

გ) ამოქმედოს აპელირების გამჭვირვალე სისტემა.

4.3. ფაკულტეტებს/სკოლებს ან ცალკეულ სამაგისტრო პროგრამებს შეიძლება ჰქონდეთ დამატებითი მოთხოვნები.

4.4. მაგისტრანტობის კანდიდატთა ხელშეწყობისა და სტუდენტთა მობილობის მიზნით უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებაში სწავლა საერთო სამაგისტრო გამოცდების გავლის გარეშე, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ დადგენილი წესით და დადგენილ ვადებში დასაშვებია „უმაღლესი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონის 521 მუხლის მე-7 და მე 7¹ პუნქტებით გათვალისწინებული პირობისათვის.

5. სამაგისტრო პროგრამა

5.1. სამაგისტრო პროგრამის შემუშავებაში აკადემიურ პერსონალთან ერთად ჩართულნი არიან დამსაქმებლები, სტუდენტები, კურსდამთავრებულები (არსებობის შემთხვევაში) და ადმინისტრაციული პერსონალი (მათ შორის ფაკულტეტის/სკოლის დეკანი, ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის უფროსი, კურიკულუმის ექსპერტი და სხვა). პროგრამის შემუშავებისას სახელმძღვანელო დოკუმენტებია: საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2010 წლის 1 ოქტომბრის №99/ნ ბრძანებით დამტკიცებული „საგანმანათლებლო დაწესებულებების ავტორიზაციის დებულება“, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2011 წლის 4 მაისის №65/ნ ბრძანებით დამტკიცებული „საგანმანათლებლო დაწესებულებების საგანმანათლებლო პროგრამების აკრედიტაციის დებულება“, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2010 წლის 10 დეკემბრის №120/ნ ბრძანებით დამტკიცებული „ეროვნული საკვალიფიკაციო ჩარჩო“, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2007 წლის 5 იანვრის N3 ბრძანება „უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების კრედიტებით გაანგარიშების წესის დამტკიცების შესახებ“, დარგობრივი სტანდარტი (არსებობის შემთხვევაში) (www.eqe.ge), „ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტთა/პროფესიულ სტუდენტთა შეფასების, კრედიტების მინიჭებისა და რეიტინგის განსაზღვრის წესი“, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის მიერ შემუშავებული ინსტრუქციები და პროგრამების/კურსების წარდგენის ფორმები (www.iliauni.edu.ge).

5.2. სამაგისტრო პროგრამის კურიკულუმის დოკუმენტში მითითებულია ინფორმაცია სწავლის ხანგრძლივობის/მოცულობის, მიზნის, მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხის, სწავლის შედეგების, სწავლების ენის, პროგრამაზე დაშვების წინაპირობების, სწავლების მეთოდების, შეფასების წესის, დასაქმების სფეროების, სწავლისთვის აუცილებელი რესურსების შესახებ.

5.3. სამაგისტრო პროგრამის სტრუქტურაში განსაზღვრულია პროგრამის კომპონენტების (მაგ.: სასწავლო კურსები, მოდულები, ბლოკები და ა.შ.) კრედიტები, საკონტაქტო საათების რაოდენობა, წინაპირობები, სემესტრი, სტატუსი და ლექტორის ვინაობა. პროგრამას ერთვის სწავლის შედეგების რუკა. პროგრამის კომპონენტების დეტალური აღწერა მოცემულია შესაბამის დოკუმენტებში (სილაბუსებში, კონცეფციებში და ა.შ.).

5.4. სამაგისტრო პროგრამის მოცულობაა არანაკლებ 120 კრედიტი. მაგისტრატურაში თითოეული სემესტრის მანძილზე სტუდენტს შეუძლია დააგროვოს საშუალოდ 30 კრედიტი.

5.5. სამაგისტრო პროგრამაში გათვალისწინებულია არჩევითობა: პროგრამის სტრუქტურა სავალდებულო კურსებთან ერთად მოიცავს არჩევით და, საჭიროების შემთხვევაში, სავალდებულო-არჩევით კურსებსაც. აკადემიურ გარემოში სტუდენტის ნავიგაცია უზრუნველყოფილია სასწავლო პროცესის მართვის ელექტრონული სისტემით „არგუსი“.

5.6. დარგის/სფეროს სპეციფიკის გათვალისწინებით სამაგისტრო პროგრამა შეიძლება შედგებოდეს შემდეგი კომპონენტებისაგან: ძირითადი კურსების მოდულისაგან, სპეციალობის კურსების მოდულებისაგან (კონცენტრაციებისაგან), პრაქტიკული და კვლევითი კომპონენტებისაგან.

5.7. სამაგისტრო პროგრამის პრაქტიკული კომპონენტი ორიენტირებულია პროფესიულ საქმიანობასთან დაკავშირებული უნარებისა და კომპეტენციების განვითარებაზე. კომპონენტი შეიძლება იყოს უზრუნველყოფილი როგორც უნივერსიტეტის, ასევე უნივერსიტეტის პარტნიორი ორგანიზაციების ბაზაზე. მიზანშეწონილია, კომპონენტი სრულდებოდეს სფეროს დამსაქმებლების (მაგ. ორგანიზაციების, კომპანიების და ა.შ.) აქტიური ჩართულობით. პრაქტიკული კომპონენტი შეიძლება იყოს განსაზღვრული, როგორც ცალკე ერთეული, ასევე ინტეგრირებული პროგრამის სასწავლო კურსებში. პროგრამაში პრაქტიკული კომპონენტი, მისი ცალკე ერთეულად არსებობის შემთხვევაში, უნდა იყოს აღწერილი შესაბამის კონცეფციაში, რომელშიც სხვა საჭირო ინფორმაციასთან ერთად უნდა იყოს მითითებული:

- კომპონენტის მიზანი;
- კომპონენტის შედეგები;
- სემესტრი, რომელშიც იქნება შემოთავაზებული კომპონენტი;
- წინაპირობა (საჭიროების შემთხვევაში)
- კომპონენტში ჩართული ორგანიზაციის/ორგანიზაციების მხარეების პასუხისმგებლობები;
- მისანიჭებელი კრედიტების რაოდენობა;
- საათების განაწილება;
- სტუდენტების სუპერვიზიის მექანიზმი;
- სტუდენტების შეფასების მექანიზმი;
- შეფასების კომპონენტები და კრიტერიუმები;

5.8. სამაგისტრო პროგრამის კვლევითი კომპონენტი ორიენტირებულია კვლევასთან დაკავშირებული უნარების განვითარებაზე. კვლევითი კომპონენტები შეიძლება ითვალისწინებდეს ლაბორატორიულ, საველე მუშაობას/ველის ჩატარებას, კვლევით სემინარს და ა.შ. კვლევითი კომპონენტი შეიძლება იყოს განსაზღვრული, როგორც ცალკე ერთეული, ასევე ინტეგრირებული პროგრამის სასწავლო კურსებში. ნებისმიერი ფორმატის შემთხვევაში, კომპონენტის აღწერილობაში ნათლად უნდა იყოს ჩამოყალიბებული ყველა საჭირო დეტალი, მათ შორის:

- კომპონენტის მიზანი;
- კომპონენტის შედეგები;
- კომპონენტის უზრუნველყოფისთვის საჭირო და გამოყენებული რესურსები (მათ შორის ბაზები, ლაბორატორიები, სადგურები, კვლევითი ინსტიტუტი, და ა.შ.);
- მისანიჭებელი კრედიტების რაოდენობა;
- საათების განაწილება;
- შეფასების კომპონენტები და კრიტერიუმები.

5.9. სამაგისტრო პროგრამა სრულდება სამაგისტრო ნაშრომით/პროექტით, რომლის მიზანია პროგრამის ფარგლებში შექმნილი კომპლექსური ცოდნის და კვლევის უნარების საფუძველზე პრობლემების გადაწყვეტის ახალი, ორიგინალური იდეების შემუშავება უახლესი მეთოდებისა და მიდგომების გამოყენებით. მიზანშეწონლია, კომპონენტი ითვალისწინებდეს პროგრამის პარტნიორების აქტიურ ჩართულობას.

5.10. სამაგისტრო ნაშრომი/პროექტი შეიძლება იყოს შესრულებული ინდივიდუალურად ერთი სტუდენტის მიერ ან ჯგუფურად.

5.11. სამაგისტრო ნაშრომი/პროექტი შესრულებული უნდა იყოს ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის აკადემიური სტილის შესაბამისად.

5.12. სამაგისტრო ნაშრომის/პროექტის კონცეფცია უნდა მოიცავდეს:

- კომპონენტის მიზანს;
- კომპონენტის შედეგებს;
- კომპონენტის უზრუნველყოფისთვის საჭირო და გამოყენებულ რესურსებს (მათ შორის ბაზებს, ლაბორატორიებს, სადგურებს, კვლევით ინსტიტუტებს, და ა.შ.);
- მისანიჭებელი კრედიტების რაოდენობას;
- საათების განაწილებას;
- ხელმძღვანელის/რეცენზენტის არჩევის მექანიზმს;
- ხელმძღვანელის ვალდებულებებს/მოვალეობებს;
- შეფასების კომპონენტებს და კრიტერიუმებს;
- ნაშრომის წარდგენის, რეცენზირების და დაცვის მექანიზმს;
- ინტერესთა კონფლიქტის აცილების მექანიზმს;
- ნაშრომის პლაგიატზე შემოწმების მექანიზმს.

6. რეგულირებადი პროგრამები

რეგულირებადია სამაგისტრო პროგრამა, რომლისთვისაც სახელმწიფო ადგენს სპეციალურ სააკრედიტაციო მოთხოვნებს და რომელიც რეგულირდება შესაბამისი კანონმდებლობით. რეგულირებადი სამაგისტრო პროგრამა ორიენტირებულია სტუდენტის მომზადებაზე შესაბამისი რეგულირებადი პროფესიისათვის. პროგრამის არანაკლებ 75% ეთმობა რეგულირებადი პროფესიისათვის აუცილებელი კომპეტენციების გამომუშავებას.

7. სამაგისტრო ნაშრომის/პროექტის ხელმძღვანელი/ხელმძღვანელები

7.1. სამაგისტრო ნაშრომისთვის/პროექტისთვის მაგისტრანტს შეიძლება ჰყავდეს ერთი ან რამოდენიმე ხელმძღვანელი;

7.2. სამაგისტრო ნაშრომის/პროექტის ხელმძღვანელი/ხელმძღვანელები შეიძლება იყოს:

- პროგრამაში ჩართული პროფესორი/პროფესორები;
- მოწვეული პირი, რომელსაც აქვს შესაბამის მიმართულებაში ან დარგში დოქტორის აკადემიური ხარისხი;
- მოწვეული პირი, რომელსაც აქვს შესაბამის მიმართულებაში ან დარგში დოქტორის ან

მაგისტრის აკადემიური ხარისხი და შესაბამის/მომიჯნავე საკითხების კვლევის გამოცდილება;

- მოწვეული პირი, რომელსაც აქვს შესაბამის მიმართულებაში ან დარგში დოქტორის აკადემიური ხარისხი და პრაქტიკული გამოცდილება (არანაკლებ 5 წლისა);
- შესაბამისი მიმართულების ან დარგის დოქტორანტი, რომელსაც აქვს დაცული პროსპექტუსი ან სადოქტორო პროგრამით გათვალისწინებული მოთხოვნების შესაბამისი პუბლიკაცია;
- შესაბამისი მიმართულების ან დარგის მკვლევარი, რომელსაც აქვს დოქტორის აკადემიური ხარისხი და ბოლო ორი წლის განმავლობაში საერთაშორისო ბაზებში შემავალ ჟურნალებში პუბლიკაცია.

8. სამაგისტრო ნაშრომის/პროექტის რეცენზენტი

8.1. სამაგისტრო ნაშრომისთვის/პროექტისთვის მაგისტრანტს შეიძლება ჰყავდეს ერთი ან რამოდენიმე რეცენზენტი;

8.2. სამაგისტრო ნაშრომის/პროექტის რეცენზენტი შეიძლება იყოს:

- პროგრამაში ჩართული პროფესორი/პროფესორები;
- მოწვეული პირი, რომელსაც აქვს შესაბამის მიმართულებაში ან დარგში დოქტორის ან მაგისტრის/მაგისტრთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხი და შესაბამის/მომიჯნავე საკითხების კვლევის გამოცდილება;
- მოწვეული პირი, რომელსაც აქვს შესაბამის მიმართულებაში ან დარგში დოქტორის ან მაგისტრის/მაგისტრთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხი და პრაქტიკული გამოცდილება (არანაკლებ 5 წლისა);
- შესაბამისი მიმართულების ან დარგის დოქტორანტი, რომელსაც აქვს დაცული პროსპექტუსი ან სადოქტორო პროგრამით გათვალისწინებული მოთხოვნების შესაბამისი პუბლიკაცია;
- შესაბამისი მიმართულების ან დარგის მკვლევარი, რომელსაც აქვს დოქტორის აკადემიური ხარისხი და ბოლო ორი წლის განმავლობაში საერთაშორისო ბაზებში შემავალ ჟურნალებში პუბლიკაცია.

9. ინდივიდუალური პროგრამით სწავლა

სტუდენტს აქვს შესაძლებლობა, ისწავლოს ინდივიდუალური პროგრამით. მას აქვს უფლება, ამ მიზნით მიმართოს ფაკულტეტს/სკოლას და დაუსაბუთოს მის მიერ არჩეული სქემის მართებულობა და ადეკვატურობა. ინდივიდუალური პროგრამის შედგენისას გათვალისწინებული უნდა იყოს „ილიას სახელწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტთა/პროფესორულ სტუდენტთა შეფასების, კრედიტების მინიჭებისა და რეიტინგის განსაზღვრის წესი“. გადაწყვეტილება ინდივიდუალური პროგრამის დამტკიცების შესახებ მიიღება სკოლის/ფაკულტეტის საბჭოს ან/და დეკანის მიერ ფაკულტეტის/სკოლის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის რეკომენდაციის საფუძველზე.

10. მაგისტრის ხარისხის მინიჭება

10.1. არანაკლებ 120 კრედიტის დაგროვებისა და შესაბამისი სამაგისტრო პროგრამის მოთხოვნების დაკმაყოფილების შემთხვევაში სტუდენტს ენიჭება მაგისტრის აკადემიური ხარისხი.

10.2. სამაგისტრო პროგრამის კურსდამთავრებულისათვის მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხის სახელწოდება მოიცავს ტერმინს – „მაგისტრი“, შესაბამისი მიმართულების, ან/და დარგის/სპეციალობის, ან/და ქვედარგის/სპეციალიზაციის მითითებით.

10.3. მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების წინაპირობაა შესაბამისი მიმართულების ან დარგის/სპეციალობის ან/და ქვედარგის/სპეციალიზაციის არსებობა საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის № 120/ნ ბრძანებით დამტკიცებული „ეროვნული საკვალიფიკაციო ჩარჩოს“ მიმართულებების, დარგების/სპეციალობების, ქვედარგების/სპეციალიზაციებისა და პროფესიული სპეციალიზაციების ჩამონათვალში.

* დარგის სპეციფიკის გათვალისწინებით რეგულირებადი სამაგისტრო პროგრამები შეიძლება წარდმოაგენდენ გამოწვევის.